

LT

LT

LT

EUROPOS KOMISIJA

Briuselis, 2010.10.20
KOM(2010) 584 galutinis

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

**Veiksmų plano, kuriuo siekiama sukurti
ES jūrų priežiūrai skirtą bendrą dalijimosi informacija aplinką,
projektas**

KOMISIJOS KOMUNIKATAS TARYBAI IR EUROPOS PARLAMENTUI

Veiksmų plano, kuriuo siekiama sukurti ES jūrų priežiūrai skirtą bendrą dalijimosi informacija aplinką, projektas

Veiksmų plano, kuriuo siekiama sukurti ES jūrų priežiūrai skirtą bendrą dalijimosi informacija aplinką, projektas

1. ĮŽANGA

2009 m. spalio 15 d. Komisija priėmė Komunikatą¹ „Jūrų priežiūros integravimas. ES jūrų sričiai skirta bendra dalijimosi informacija aplinka“ (BDIA), kuriame nustatomi pagrindiniai tos aplinkos kūrimo principai.

2009 m. lapkričio 17 d. išvadose Išorės santykių taryba² pritarė šiam komunikatui ir paprašė Komisijos iki 2010 m. pabaigos pateikti BDIA sukūrimo veiksmų planą nurodant konkrečius etapus. Šis veiksmų planas turės būti tikslinamas 2011 m., atsižvelgiant į bandomųjų projektų rezultatus. Komisijai taip pat skirta užduotis iki 2013 m. pateikti BDIA sukurti būtinų finansinių išteklių vertinimą. 2010 m. birželio 14 d. išvadose dėl integruotos jūrų politikos Bendrųjų reikalų taryba³ išreiškė tokį patį požiūrį.

Šis komunikatas – atsakas į Tarybos prašymą.

Rengdama šį veiksmų plano projektą, Komisija konsultavosi su valstybių narių ekspertų pogrūpiu, sprendžiančiu jūrų priežiūros integravimo klausimus (toliau – valstybių narių ekspertų grupė), kuriam Taryba savo išvadose paskyrė koordinavimo forumo vaidmenį. Jo susitikimuose dalyvavo daugelio sektorių atstovai, įskaitant Gynybos bendrijai priklausančių valstybių narių atstovus, todėl buvo galima išsamiai apsvarstyti pagrindinius rūpimus klausimus. Rengdama veiksmų planą, Komisija taip pat palaikė ryšius su kitomis sektorių atstovų grupėmis, tokiomis kaip *SafeSeaNet* aukšto lygio darbo grupė.

Integruotos jūrų priežiūros tikslas – skleisti einamąją informaciją apie jūroje vykdomą veiklą, kuri turi įtakos saugiai laivybai ir laivybos apsaugai, sienų kontrolei, jūrų taršai ir jūrų aplinkai, žuvininkystės kontrolei, bendrajai teisėsaugai, gynybai ir ES ekonominiams interesams, ir taip sprendimų priėmimo procesą padaryti sklandesnį.

Integruota jūrų priežiūra duos papildomas naudas, nes remdamosi atitinkamais papildomais įvairių sektorių ir valstybių vykdomos stebėsenos duomenimis, kurie bus pateikiami esant būtinybei juos žinoti arba būtinybei ir įpareigojimui jais dalytis, ES valstybių narių ir EEE valstybių sektorių vartotojų bendrijos⁴ galės susidaryti išsamesnį vaizdą apie padėtį jūrose. Informacijos turėtojai turėtų apgalvoti (visų pirma tais atvejais, kai kyla neišvengiama

¹ COM (2009) 538 galutinis.

² http://ec.europa.eu/maritimeaffairs/pdf/external_relations_council_conclusions_17112009_en.pdf.

³ http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/EN/genaff/115184.pdf, p. 16.

⁴ Išsamus visų vartotojų bendrijų sąrašas pateikiamas 3.1 punkte ir priede.

grėsmė), ar informacijos neatskleidimas nebus rizikingesnis nei reikalavimas atskleisti informaciją. Jei valstybių narių institucijos galės susidaryti išsamesnį vaizdą apie padėtį jūrose, jos dirbs veiksmingiau ir ekonomiškiau.

Toks dalijimasis informacija Europos lygmeniu užtikrins, kad visos vartotojų bendrijos būtų vienodai atstovaujamos, kad būtų atsižvelgiama į jų sektoriams nustatytus tikslus bei apribojimus ir kad kuriama bendra dalijimosi informacija aplinka kiekvieno sektoriaus vartotojų bendrijai duotų papildomos naudos. Be to, taip pat bus užtikrinta, kad būtų kuo labiau naudojamosi Europos sistemomis visais atvejais laikantis subsidiarumo principo.

2. VEIKSMŲ PLANO APŽVALGA

Po valstybių narių ekspertų grupės diskusijų padaryta išvada, kad šis veiksmų planas turėtų padėti sukurti decentralizuotą keitimosi informacija sistemą, kuri susietų visas – civilines ir karines – vartotojų bendrijas. BDIA turėtų būti kuriama lanksčiai, kad būtų galima atsižvelgti į techninę pažangą ir pokyčius sektoriuose. Kuriant BDIA reikia deramai atsižvelgti į esamas ir planuojamas sistemas. Šis procesas neturėtų trukdyti plėtoti esamų ir planuojamų sektorių informacinių sistemų, jei jose atsižvelgiama į sistemų sąveikos, leidžiančios keistis informacija su kitomis sistemomis, būtinybę. Turėtų būti remiamasi patirtimi, įgyta taikant keitimosi informacija sistemas, sudarančias galimybę plėtoti civilinį ir karinį bendradarbiavimą.

Atsižvelgiant į didelį galimų BDIA naudotojų skaičių, teisinių sistemų įvairovę ir keitimosi informacija galimybes, beveik nėra tikėtina, kad vienas techninis sprendimas galėtų būti taikomas visais atvejais, kai informacija keičiamasi naudojantis BDIA. Dėl šios priežasties BDIA struktūra turėtų būti tokia, kad būtų galima *ekonomiškai ir decentralizuotai susieti įvairius informacijos lygmenis* taip *panaikinant esamą informacijos trūkumą* Europoje, *išvengiant duomenų pasikartojimo* ir tokiu būdu *padidinant jūrų priežiūros sistemų veiksmingumą*.

Remdamiesi taikomais teisės aktais, šiuos informacijos lygmenis valstybių narių ir ES lygmeniu valdo atitinkami susijusios informacijos turėtojai. Todėl bus visiškai atsižvelgiama į nacionalinių valdžios institucijų kompetenciją, taip pat į tais teisės aktais įsteigtų ES agentūrų įgaliojimus.

Daugumos vartotojų bendrijų bendras poreikis – susidaryti išsamų bendrą vaizdą apie padėtį jūrose, kuris naudingas visoms vartotojų bendrijoms. Šį vaizdą galima susidaryti remiantis duomenimis, gaunamais taikant įvairias sistemas ir rodiklius, kuriais išreiškiami bet kokio masto bendradarbiavimo ar kitokie tikslai.

Duomenys, kuriais remiantis galima susidaryti tokį bendrą vaizdą apie jūrų eisimą, nėra klasifikuojami, todėl visos vartotojų bendrijos, taikydamos būtinas duomenų apsaugos priemonės, galėtų jais dalytis be jokių apribojimų.

Specialieji tam tikrų vartotojų bendrijų, norinčių susidaryti išsamesnį pagrindinį vaizdą apie padėtį jūrose, poreikiai:

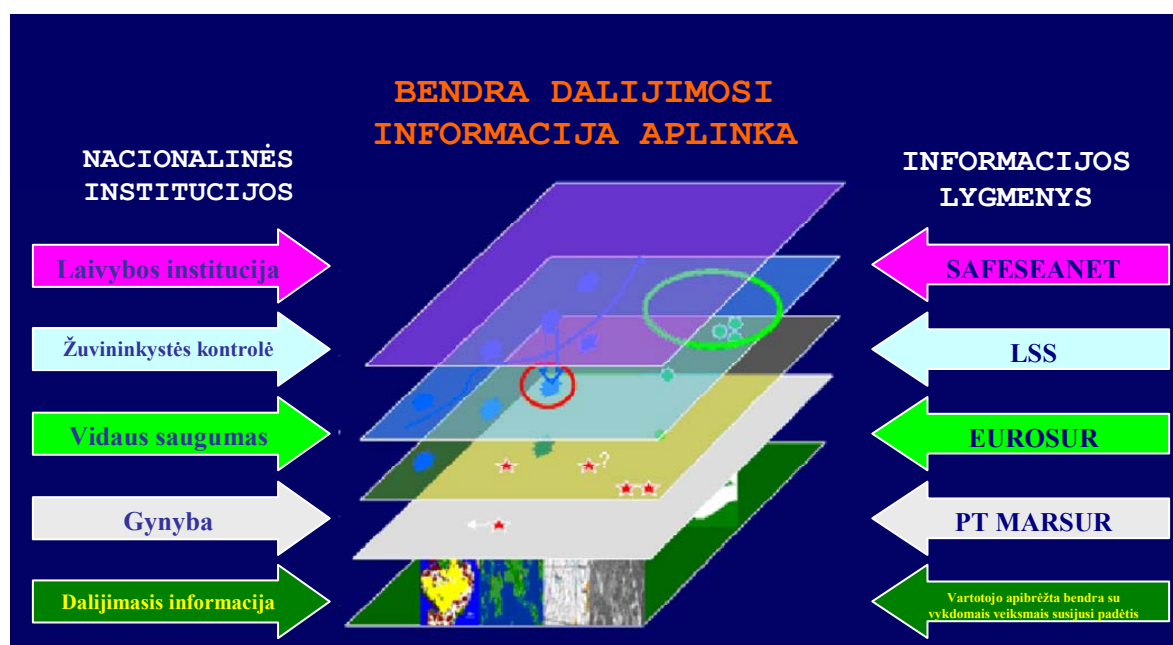
- (a) Gauti duomenų apie nelegalią veiklą ir grėsmes ES vidaus bei išorės saugumui, susijusias su bet kokių rūšių laivais. Tokią informaciją iš esmės renka

pakrančių apsaugos pareigūnai, sienų apsaugos pareigūnai, policijos tarnybos ir gynybos pajėgos.

- (b) Gauti specialią informaciją apie sužvejotas žuvis ir derinti ją su informacija apie žvejybos laivų padėtį jūrose, kad būtų galima kovoti su neteisėta žvejyba.
- (c) Gauti pažangius elektroninius duomenis apie visas į ES muitų teritoriją įvežamas ir iš jos išvežamas prekes, kad būtų galima iš anksto įvertinti prekių saugą ir saugumą.

Kai kuri šių bendrijų turima informacija yra labai slapta, todėl ją galima perduoti tik tiesiogiai iš vieno taško į kitą arba per saugiuosius sektorių tinklus ar iš vieno tokio tinklo į kitą. Šiuo metu šios bendrijos keičiasi informacija arba žiniomis griežtai apibrėžtomis sąlygomis, kurios dažnai nustatytos tarptautiniuose susitarimuose. Todėl BDIA bus grindžiama ne tuo, kad kiekvienas dalijasi visa informacija, bet tuo, kad informacija bus dalijamasi esant būtinybei ją žinoti ir įpareigojimui ja dalytis.

Informacijos lygmenų pavyzdys (nehierarchinė informacija)

Vartotojų bendrijos turės visapusiškai dalyvauti konkretizuojant šešis toliau nurodytus Komisijos ir valstybių narių ekspertų grupės nustatytus BDIA kūrimo etapus ir atliekant poveikio vertinimą.

1 etapas. Visų vartotojų bendrijų nustatymas. Valstybės narės ir Komisija *nustato subjektus*, kurie keičiasi informacija. Dėl skirtingos ES valstybių narių ir EEE valstybių administracinės struktūros būtina sutelkti dėmesį ne į nacionalinių institucijų tipus, o į jau įsteigtų vartotojų bendrijų funkcijas.

2 etapas. Duomenų rinkinių atvaizdis ir keitimosi duomenimis atotrūkio analizė. Siekiama užtikrinti, kad BDIA duotų *papildomos naudos*, a) pateikiant keitimosi duomenimis ES ir nacionaliniu lygmeniu atvaizdį ir b) pateikiant atotrūkio analizę, kuria siekiama sektoriuose nustatyti duomenų paklausą, kurios šiuo metu neatitinka pasiūla.

3 etapas. Nustačius **bendrus duomenų klasifikavimo lygmenis** būtų išspręsta problema, kad atskirų sektorių vartotojų bendrijos tos pačios rūšies duomenis klasifikuoja skirtingai. Nekeičiant nacionalinių duomenų klasifikavimo lygmenų ir siekiant, kad būtų galima keistis duomenimis naudojantis BDIA, 3 etape nustatoma, kokie nacionaliniai klasifikavimo lygmenys atitinka vieni kitus, kad būtų galima nustatyti bendrą keitimosi duomenimis naudojantis BDIA pagrindą.

4 etapas. BDIA pagalbinės sistemos sukūrimas. BDIA *pagalbinė techninė sistema* padės nustatyti esamų ir planuojamų sektorių sistemų sąsajas, kad sektoriai galėtų keistis duomenimis. Šią sistemą, remdamiesi 7-osios bendrosios programos ir bandomųjų projektų (pvz., MARSUNO, *BluemassMed*, EUROSUR ryšių tinklo bandomasis projektas, GMES, PT MARSUR, *SafeSeaNet* grindžiami bandomieji projektai) rezultatais, turėtų sukurti įvairių sektorių vartotojų bendrijų atstovai.

5 etapas. Prieigos teisių nustatymas – įvairioms sektorių bendrijoms priklausančių *vartotojų teisių* naudotis įvairiais duomenų rinkiniais nustatymas. Tai susiję tik su duomenimis, kuriais ES valstybės narės ir EEE valstybės gali dalytis naudodamosi BDIA⁵.

6 etapas. Teisinių nuostatų laikymosi užtikrinimas. Siekiama užtikrinti, kad būtų nustatyta aiški *teisinė* keitimosi informacija *sistema*, apibrėžtas bent susijusių duomenų pobūdis, duomenų teikėjų bei gavėjų pajėgumas ir teisė keistis duomenimis, keitimosi tikslai (ir metodai) ir kad atitinkamais atvejais būtų ištrauktos būtinos apsaugos priemonės, susijusios su (tam tikrų) duomenų slaptumu bei saugumu ir asmens duomenų apsauga. Reikia nustatyti su ES teisės aktais susijusias keitimosi duomenimis kliūtis ir ieškoti jų pašalinimo būdų.

3. VEIKSMŲ PLANO KŪRIMO ETAPAI

1 principas. Visų vartotojų bendrijų, įskaitant Gynybos bendriją, susiejimas

3.1. 1 etapas. Visų vartotojų bendrijų nustatymas

Tikslas. BDIA naudotojų nustatymas.

Aprašas. Atsižvelgiant į tai, kad valstybių narių institucijų vidaus struktūra labai skiriasi, BDIA naudojančias vartotojų bendrijas siūloma nustatyti pagal šias jų atliekamas funkcijas:

- (1) saugi laivyba⁶ (įskaitant paiešką ir gelbėjimą), laivybos apsauga⁷ ir laivų keliamos taršos prevencija⁸;
- (2) žvejybos kontrolė;

⁵ Aplinkosaugos duomenimis turėtų būti leidžiama naudotis pagal Orhuso konvenciją.

⁶ Saugi laivyba, kaip nustatyta atitinkamose TJO konvencijose, visų pirma Tarptautinėje konvencijoje dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje (SOLAS), Tarptautinėje konvencijoje dėl jūrininkų rengimo, atestavimo ir budėjimo normatyvų (STCW) ir Tarptautinėje konvencijoje dėl tarptautinių taisyklių, padedančių išvengti susidūrimų jūroje (COLREG), taip pat susijusiuose ES teisės aktuose.

⁷ Laivybos apsauga, kaip nustatyta SOLAS XI-2 skyriuje, Reglamente (EB) Nr. 725/2004 ir Direktyvoje 2005/65/EB. Kaip nustatyta Reglamento (EB) Nr. 725/2004 2 straipsnyje, laivybos apsauga – tai prevencinių priemonių, kuriomis norima apsaugoti laivus ir uostų įrenginius nuo tyčinių neteisėtų veiksmų grėsmės, visuma.

⁸ MARPOL 73/78 konvencija ir susiję ES teisės aktai.

- (3) pasirengimas kovai su jūrų tarša ir jos likvidavimas; jūrų aplinka;
- (4) muitai⁹;
- (5) sienų kontrolė¹⁰;
- (6) bendroji teisėsauga¹¹;
- (7) gynyba¹².

Orientacinis šių funkcijų aprašas pateikiamas priede.

Priemonė. Kiekviena valstybė narė turėtų nustatyti, kokia (-ios) institucija (-os) atlieka pirmiau minėtas funkcijas. Vieną funkciją gali atlikti daugiau kaip viena institucija. Tuo remiantis šios institucijos bus pripažintos vartotojų bendrijos narėmis ir joms suteikta teisė „nacionaliniu lygmeniu teikti ir (arba) gauti informaciją per tarptautines, regionines, Bendrijos, karines ir vidaus saugumo sistemas ir mechanizmus ir atsižvelgiant į naudojimosi sąlygas ir nustatytas vartotojų prieigos teises, kad kiekvienos vartotojų bendrijos atstovai galėtų susidaryti jiems reikalingą padėties jūroje vaizdą“ (2009 m. komunikate nurodytas 1 principas).

Kiekviena nustatyta institucija papildomai nurodo, ar ji priklauso nacionaliniam, regioniniam ar Europos tinklui, ir nurodo kitus to tinklo narius.

ES lygmeniu 1 funkciją jau apima Europos laivų eismo stebėsenos direktyva¹³. Kadangi ši sistema jau taikoma, jos naudotojai yra nustatyti.

ES lygmeniu 5 funkciją apims EUROSUR, kuria remdamosi valstybės narės galės atitinkamomis techninėmis ir operatyvinėmis priemonėmis geriau informuoti apie padėtį prie jų išorės sienų, o jų institucijos galės geriau į ją reaguoti.

6 funkcija apima plačią sritį, su kuria visų pirma susiję vidaus saugumo įpareigojimai, už kuriuos atsakingas Europolas ir kitos atitinkamos agentūros. Reikėtų atsižvelgti ir į duomenų įtraukimą į EUROSUR tinklą.

Prisidėdama prie šios veiklos, Komisija turės pateikti pagal atitinkamas funkcijas suskirstytų ES agentūrų ir (arba) institucijų sąrašą.

Dalyviai. Valstybės narės, Komisija ir atitinkamos agentūros.

Igyvendinimo laikotarpis. Iki 2010 m. pabaigos.

⁹ Dėmesys sutelkiamas į prekių kontrolę.

¹⁰ Dėmesys sutelkiamas į neteisėtos imigracijos ir tarpvalstybinių nusikaltimų prie ES išorės sienų prevenciją.

¹¹ Dėmesys sutelkiamas į bet kokios nusikalstamos veikos ir (arba) neteisėtos veiklos prevenciją ir administracinę policijos tarnybų veiklą ES jūrų srityje.

¹² Dar žr. toliau apibūdintą 3 principą.

¹³ Direktyva 2002/59/EB su pakeitimais, padarytais Direktyva 2009/17/EB.

3.2. 2 etapas. Duomenų rinkinių atvaizdis ir keitimosi duomenimis atotrūkio analizė

Tikslas. Esamų ir būsimų jūrų priežiūros duomenų rinkinių nustatymas, taip pat sektorių keitimosi duomenimis paklausa, kurios neatitinka pasiūla, nustatymas visoje ES. Tai bus daroma nacionaliniu, regioniniu ir ES lygmenimis.

Aprašas. Stebėsenos ir priežiūros duomenys, kuriais bus dalijamasi naudojantis BDIA, bus imami iš ES ir nacionalinių sistemų, sukurtų pagal ES teisės aktus, taip pat iš nacionalinių ir regioninių sistemų, sukurtų pagal nacionalines nuostatas. Pagal kiekvienos vartotojų bendrijos turimų priežiūros duomenų atvaizdį ir tos bendrijos poreikį gauti atitinkamų duomenų iš kitų bendrijų turi būti galima nustatyti atitinkamą jūrų priežiūros duomenų paklausos ir pasiūlos atotrūkį.

Nustačius, koks yra dabartinis *atotrūkis*, atsiskleis *papildoma nauda*, kurios bus galima gauti panaikinus tą atotrūkį ateityje visoje ES sektoriams keičiantis jūrų priežiūros duomenimis.

Priemonė.

a) *Duomenų atvaizdis.* Kiekviena vartotojų bendrija kartu su atitinkamomis savo darbo grupėmis ir prireikus ES agentūromis turėtų nustatyti, ar ji turi atitinkamų priežiūros duomenų, o jei turi, tai kokių (pasiūlos atvaizdis), taip pat savo poreikį iš kitų bendrijų gauti atitinkamų duomenų (paklausa atvaizdis), ir nurodyti kiekvieno duomenų rinkinio atitinkamą teisinį pagrindą ir tai, ar jame yra informacijos, susijusios su asmens duomenimis ar intelektinės nuosavybės teisėmis (INT), arba informacijos, kuriai taikomi kiti teisiniai apribojimai.

b) *Atotrūkio analizė.* Remiantis šiuo atvaizdžiu, nustatomas paklausa ir pasiūlos atotrūkis.

Dalyviai. Valstybių narių ekspertų grupė, glaudžiai bendradarbiaujanti su sektorių darbo grupėmis.

Šį darbą turėtų palengvinti laikinoji Techninė patariamoji grupė (TPG), jungianti įvairių sričių atstovus – kiekvienos vartotojų bendrijos atstovus, BLUEMASSMED ir MARSUNO atstovus, taip pat susijusių ES agentūrų ir iniciatyvų vykdytojų atstovus. Kiekvieno iš šių ekspertų pareiga – pasidalyti visomis turimomis žiniomis apie pokyčius savo sektoriuje. TPG pateiks pirmiau minėtos duomenų paklausa ir pasiūlos atvaizdžio modelį, kuriuo remdamosi atskiros vartotojų bendrijos pateiks savo informaciją. Šiai grupei atlikti užduotis turėtų padėti Europos Komisijos Jungtinis tyrimų centras, užtikrindamas, kad būtų kuo labiau naudojamosi esamomis ir planuojamomis ES lygmens iniciatyvomis. Apie pasiektus rezultatus turėtų būti pranešama valstybių narių ekspertų grupei.

Igyvendinimo laikotarpis. Iki 2011 m. pabaigos.

2 principas. Tarpusavio sąveikos techninės sistemos kūrimas. Veiksmingiausias esamų sistemų naudojimas išlaikant specialias jungtis (tarp dviejų taškų), kai keičiamasi tam tikrų rūšių duomenimis

3.3. 3 etapas. Bendri duomenų klasifikavimo lygmenys

Tikslas. Kad sektoriams būtų paprasčiau keistis informacija, vartotojų grupės turėtų sukurti bendrą metodą, pagal kurį būtų klasifikuojami duomenys.

Aprašas. Kadangi BDIA bus tik priemonė, kuria naudodamosi įvairios vartotojų bendrijos keisis informacija, o ne (centralizuota) platforma, kurioje saugomi tinkami keistis duomenys, kiekviena vartotojų bendrija ir toliau bus atsakinga už savo duomenų rinkimą ir saugojimą naudojantis savo sektoriaus sistemomis ir saugumo standartais. Tačiau tai kelia problemų, nes tuos pačius duomenų rinkinius įvairios vartotojų bendrijos gali klasifikuoti skirtingai. Kad būtų galima pakankamai pasitikėti decentralizuoto sektorių keitimosi duomenimis sistema, reikia sukurti bendrą klasifikavimo metodą. Turėtų būti taikomi Tarybos ir Europos Komisijos teisės aktuose¹⁴ nustatyti bendrai pripažinti duomenų klasifikavimo lygmenys.

Priemonė. Bendrosios ontologijos, pagal kurias tie patys duomenys būtų vienodai arba panašiai klasifikuojami ir kuriomis naudojantis sektoriams būtų paprasčiau keistis informacija, turėtų būti sukurtos dviem etapais:

- (1) Atliekama lyginamoji apžvalga siekiant atitinkamus duomenų rinkinius priskirti tam tikriems *duomenų klasifikavimo lygmenims* (pvz., ES riboto naudojimo (*EU Restricted*), ES konfidenciali (*EU Confidential*) ir t. t.). Į šiuos lygmenis bus atsižvelgiama atliekant nustatymo užduotis.
- (2) Vartotojų bendrijos turėtų apžvelgti savo dabartinę atitinkamų duomenų rinkinių klasifikavimo praktiką.

Dalyviai.

1 etape turėtų dalyvauti valstybių narių ekspertų grupė, padedama pirmiau minėtos TPG.

2 etape turėtų dalyvauti atitinkamos vartotojų bendrijos, padedamos atitinkamų ekspertų darbo grupių ir, jei to reikia, ES agentūrų, atsižvelgdamos į bet kokias kitas atitinkamas iniciatyvas, pvz., vykdomus bandomuosius projektus. MARSUNO ir *BluemassMed* jūrų priežiūros integravimo bandomieji projektai turėtų padėti vartotojų bendrijoms siekti šio tikslo.

Igyvendinimo laikotarpis.

1 etapas. 2011 m.

2 etapas. Pirmieji trys 2012 m. mėnesiai.

3.4. 4 etapas. Pagalbinės BDIA sistemos kūrimas

Tikslas. Sąveikių paslaugų ir bendros techninės kalbos kūrimas, kad būtų galima decentralizuotai keistis jūrų priežiūros duomenimis.

Be to, reikėtų skirti dėmesį bendro BDIA informacinių technologijų saugumo užtikrinimui ir stiprinimui.

¹⁴ 2001 m. lapkričio 29 d. Komisijos sprendimas (OL L 317, 2001 12 3) su pakeitimais. Šis Komisijos sprendimas pagrįstas 2001 m. kovo 19 d. Tarybos sprendimu (OL L 101, 2001 4 11) su pakeitimais.

Aprašas. Kai 2 etape nustatoma, kokiais duomenimis turi būti keičiamasi, reikia nustatyti geriausius techninius keitimosi duomenimis būdus.

Kad atitinkamų sistemų duomenys būtų sąveikūs, reikėtų sukurti *bendrą informatikos kalbą*. Naudodamosi tokia kalba, vartotojų bendrijos galėtų *pateikti* savo sistemose esančius duomenis visoms vartotojų bendrijoms priimtinu *bendrai sutartu formatu*, kurį suprastų bet kuri kompiuterinė sistema, kuriai suteikta teisė prisijungti prie tinklo. Tam tikru mastu bendra reikiama programinė įranga galėtų būti bendrai sukurta pagal atvirojo tipo platformą.

Tokio keitimosi duomenimis privalumai:

- (1) Bendrą dalijimosi informacija aplinką (BDIA) galima kurti *pakankamai paprastai* (vengiant esminio įvairių priežiūros sistemų standartizavimo), keliais etapais, pradedant nuo informacijos, kuria galima paprasčiau pasidalyti.
- (2) Poveikis esamoms įvairių partnerių sistemoms būtų tik toks, kad reikėtų įdiegti modulį, leidžiantį žiniatinklio tarnyboms pasiimti reikiamus duomenis.
- (3) Kuriant atvirąją programinę įrangą galima, atsižvelgiant į ateityje kiliančius poreikius, bet kada patobulinti *bendrą informatikos kalbą* išvengiant daugelio brangių bei nebūtinų pokyčių ir prekyautojų monopolizmo ir prisidėti prie bendrų interesų bendrijų kūrimo.

Tačiau kitomis aplinkybėmis gali reikėti keistis duomenimis ir plėtoti sistemų sąveiką remiantis kitomis techninėmis priemonėmis ir laikantis kitos tvarkos nei numatyta (pvz., tais atvejais, kai keičiamasi tikralaikiais duomenimis, visų pirma kai tie duomenys yra klasifikuotini arba kai tuo pačiu metu perduodami dideliais erdviniais atstumais). Tokiais atvejais gali tekti naudotis įvairiais būdais (pvz., grindžiamais palydovinėmis technologijomis), atsižvelgiant į tarptautinius duomenų standartus, tokius kaip į Jungtinių Tautų prekybos duomenų elementų registrą (angl. *United Nations Trade Elements Directory*, UNTDED) įtraukti standartai, praktinę atitinkamų mokslinių tyrimų ir technologinės plėtos (MTTP) projektų įgyvendinimo patirtį ir jau sukurtas keitimosi karine informacija sistemas. Vykdomų mokslinių tyrimų projektų rezultatai, padėsiantys sustiprinti Europos pramonės konkurencingumą, pvz., kuriant atitinkamus sistemų sąveikos standartus, gali taip pat padėti sutvirtinti BDIA technologinį pagrindą.

Priemonė. Pirmiau minėta TPG turės nustatyti pasirinktis, kurias pateiks vartotojų bendrijoms ir su jomis aptars. Apie pasiektus rezultatus turėtų būti pranešama valstybių narių ekspertų grupei.

Dalyviai. TPG, valstybių narių ekspertų grupė ir sektorių darbo grupės.

Igyvendinimo laikotarpis. 2012 m.

3 principas. Civilinis ir (arba) karinis bendradarbiavimas

Gynybos bendrija turi dalyvauti kuriant BDIA. 1 etape valstybės narės nustato savo atitinkamas nacionalines institucijas. Todėl kiekviena valstybė narė turėtų užtikrinti, kad jų karinės institucijos ir toliau prisidėtų prie veiksmų plano kūrimo dalyvaudamos Komisijos įsteigtame valstybių narių ekspertų pogrupyje, sprendžiančiame jūrų priežiūros klausimus. Europos gynybos agentūra (EDA) dalyvaus kaip atitinkama agentūra valstybių narių ekspertų

grupėje bei TPG, kad pasidalytų savo žiniomis apie Jūrų priežiūros projekto grupę (PT-Marsur).

2010 m. balandžio 26 d. paskelbta EDA specialiosios ekspertų grupės (angl. *Wise Pen*) ataskaita – svarbus žingsnis siekiant ES bendrosios saugumo ir gynybos politikos (BSGP) ir jūrų priežiūros civilinių subjektų aktyvesnės sąsajos, visų pirma keičiantis informacija.

4 principas. Specialiosios teisinės nuostatos
--

3.5. 5 etapas. Prieigos teisių nustatymas

Tikslas. 5 etape nustatomos vartotojų bendrijų prieigos prie kitų vartotojų bendrijų duomenų teisės.

Aprašas. Remdamasi ankstesniais etapais kiekviena vartotojų bendrija turėtų nustatyti prieigos prie bet kokių duomenų rinkinių (ES arba nacionalinių), kuriais ji nori dalytis ir kurių kitos vartotojų bendrijos prašo, teises, kurias ji nori suteikti kitoms vartotojų bendrijoms.

Vartotojų prieigos teises reikia konsoliduoti ir atnaujinti. Kad būtų galima atsižvelgti į specialias aplinkybes, prieigos teises lanksčiai valdys informacijos turėtojai, kuriems gali būti suteikta galimybė esant specialioms aplinkybėms iškart panaikinti prieigos teises ar suteikti papildomas teises.

Priemonė. Remdamosi TPG sukurtu modeliu, vartotojų bendrijos išreiškia savo ketinimą dalytis tam tikrais savo duomenų rinkiniais su kitomis vartotojų bendrijomis pagal duomenų poreikius, nustatytus atliekant pirmiau minėtą atotrūkio analizę. Kadangi BDIA yra ne duomenų saugojimo platforma, o priemonė, kuria naudojantis duomenys gali būti perduodami tiesiogiai iš taško į tašką, reikia išnagrinėti, kaip dabartine sektorių duomenų valdymo politika galima pasinaudoti tais atvejais, kai sektoriai keičiasi duomenimis naudodamiesi BDIA. TPG vartotojų bendrijų pateiktus pasiūlymus apibendrins išsamioje lentelėje. Šią lentelę Komisija pateiks tvirtinti valstybių narių ekspertų grupei.

Taip bus prisidedama prie:

- (1) visų vartotojų bendrijų susiejimo remiantis būtinybe žinoti informaciją ir (arba) įpareigojimu ja dalytis;
- (2) sistemų sąveikos nehierarchinės sistemos kūrimo;
- (3) lanksčios dalijimosi informacija aplinkos, į kurią valstybės narės galės įtraukti reikalaujamus nacionalinius ir (arba) regioninius duomenis, kūrimo;
- (4) bendrų duomenų klasifikavimo lygmenų nustatymo;
- (5) ekonomiško, nes tie patys duomenys gali būti naudojami įvairiais tikslais.

Dalyviai. TPG, sektorių darbo grupės, glaudžiai bendradarbiaujančios su valstybių narių ekspertų grupe.

Igyvendinimo laikotarpis. 2012 m.

3.6. 6 etapas. Nuoseklios teisinės sistemos nustatymas

Tikslas. Užtikrinti, kad duomenimis būtų keičiamasi pagal tinkamą teisinę sistemą.

Aprašas. Iki 2011 m. pabaigos pagal bandomųjų projektų rezultatus turėtų būti galima preliminariai spręsti apie teisinės, administracinės ir techninės keitimosi duomenimis kliūtis, geriausią keitimosi duomenimis skatinimo patirtį ir remiantis tais rezultatais turėtų būti galima nustatyti, kaip laikytis konfidencialumo ir keitimosi informacija reikalavimų. Todėl šiuo etapu siekiama užtikrinti, kad kiekvienu keitimosi duomenimis atveju būtų taikoma aiški informacija besikeičiančių subjektų atitinkamų teisių ir įpareigojimų sistema. Kartu, laikantis nacionalinių ir tarptautinių teisės aktų, deramą dėmesį reikėtų skirti ir kitiems teisiniams klausimams, tokiems kaip duomenų slaptumas, intelektinės nuosavybės teisės, asmens duomenų apsauga ir duomenų nuosavybės teisės.

Priemonė. Nustatyti, kurie keitimosi informacija reikalavimai jau numatyti tarptautiniuose arba ES teisės aktuose, o kuriuos reikia nustatyti pagal naują (-as) teisinę (-es) sistemą (-as).

Dalyviai. Valstybių narių ekspertų grupė, bendradarbiaujanti su sektorių ekspertų grupėmis.

3.7. Poveikio (įskaitant finansinį poveikį) vertinimas

Prieš pateikdama BDIA įdiegimo pasiūlymą Tarybai ir Europos Parlamentui, Komisija atliks poveikio vertinimą, kad įvertintų dabartinio veiksmų plano 1–6 etapus. Ji valstybėms narėms ir atitinkamoms ES įstaigoms nustatys atitinkamą BDIA įdiegimo laikotarpį.

Siekiant užtikrinti, kad Sąjunga veiktų neviršydamą savo kompetencijos, kurią jai Sutartimis suteikė valstybės narės, ribų, kaip nustatyta ES sutarties 5 straipsnyje, veiksmai, susiję su nacionalinės kompetencijos klausimais (pvz., 2-ojo etapo veiksmai), nebus perteikiami nei veiksmų plane, nei Komisijos pasiūlyme.

Įgyvendinimo laikotarpis. Veiksmų plano projekte numatyti etapai ir, visų pirma, valstybių narių ekspertų grupės ir sektorių darbo grupių darbas yra įvairūs parengiamieji poveikio vertinimo elementai. Galutinis poveikio vertinimas turėtų būti atliktas iki 2013 m.

4. IŠVADA

Dabartiniame veiksmų plano projekte nustatomas lankstus kelių etapų decentralizuotos BDIA kūrimo metodas, Tarybos prašymu grindžiamas išsamiais konsultacijomis su valstybių narių ekspertų grupe.

Veiksmingas šio metodo įgyvendinimas priklausys nuo kiekvieno etapo dalyvių pastangų. Komisija užtikrins, kad veiksmų planas būtų nuosekliai įgyvendinamas. Komisija ir valstybės narės turėtų užtikrinti tokį nuoseklumą sektorių darbo grupėse. Valstybių narių ekspertų grupė turi užtikrinti bendrą jūrų priežiūros sistemos integravimo proceso nuoseklumą.

Kiek bus laikomasi regioninio požiūrio naudojantis BDIA, turėtų spręsti valstybės narės, remdamosi MARSUNO ir *BlueMassMed* bandomųjų projektų rezultatais, ir savo išvadas perduoti Komisijos įsteigtam valstybių narių ekspertų pogrupiui. Ši grupė taip pat nuspręs, kokių mastu ir kokiomis sąlygomis šalys kandidatės ir šalys, kurios yra potencialios kandidatės, gali prisijungti prie šios iniciatyvos atitinkamu integracijos proceso etapu. Ateityje galima išsamiau apsvarstyti ir tam tikrų ES nepriklausančių šalių tinkamo

prisijungimo galimybes. Tarybos prašymu šis veiksmų planas bus persvarstomas 2011 m. pabaigoje.

PRIEDAS

BDIA naudotojai (vartotojų bendrijos)	BDIA stebėsenos ir rėmimo funkcijos
1. Saugi laivyba (įskaitant paiešką ir gelbėjimą), laivybos apsauga ir laivų keliamos taršos prevencija	Saugią laivybą ir laivų (statyba, įranga, įgula ir (arba) keleiviai, kroviniai) keliamos taršos prevenciją reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Laivybos saugą (laivų eismo saugą) reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Laivų saugumą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Saugaus ir veiksmingo laivų eismo rėmimas; laivų eismo valdymas.
	Laivų tapatumo ir (arba) nelaimės ištyktų žmonių nustatymas, ir (arba) išankstinis perspėjimas apie juos; atsakomųjų veiksmų (paieška ir gelbėjimas, pagalba jūroje, prieglobsčio vietos) rėmimas.
	Grėsmių laivybos apsaugai, kaip nustatyta konvencijos SOLAS XI-2 skyriuje, nustatymas ir (arba) išankstinis perspėjimas apie jas; atsakomųjų veiksmų rėmimas.
	Pirataavimo ar ginkluoto apiplėšimo grėsmių ir (arba) veiksmų nustatymas, ir (arba) išankstinis perspėjimas apie juos; atsakomųjų veiksmų rėmimas.
2. Žuvininkystės kontrolė	Žuvininkystės teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Neteisėtos žvejybos arba neteisėto žuvų iškrovimo atvejų nustatymas ir (arba) išankstinis perspėjimas apie juos; atsakomųjų veiksmų rėmimas.
3. Pasirengimas kovai su jūrų tarša ir jos likvidavimas. Jūrų aplinka	Jūrų aplinkos apsaugą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Įvykių ir (arba) avarių, galinčių turėti poveikį aplinkai, nustatymas ir (arba) išankstinis perspėjimas apie juos; Taršos likvidavimo veiksmų rėmimas.
4. Muitai	Importo, eksporto muitus ir prekių judėjimą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Nusikalstamos prekybos tam tikromis prekėmis (narkotikais, ginklais ir t. t.) nustatymas ir (arba) išankstinis perspėjimas apie ją; atsakomųjų veiksmų rėmimas.
5. Sienų kontrolė	Imigraciją ir sienų kirtimą reglamentuojančių teisės aktų laikymosi stebėseną; tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo rėmimas.
	Neteisėtos imigracijos arba prekybos žmonėmis atvejų nustatymas ir (arba) išankstinis perspėjimas apie juos; atsakomųjų veiksmų rėmimas.

6. Bendroji teisėsauga	Jūrų rajonuose, priklausančiuose teisėsaugos kompetencijos sričiai, taikytinų teisės aktų laikymosi stebėseną ir tų teisės aktų vykdymo užtikrinimo ir (arba) atsakomųjų veiksmų rėmimas.
7. Gynyba	Stebėseną, susijusią su bendraisiais gynybos uždaviniais, pvz.: <ul style="list-style-type: none"> • naudojimas nacionaliniu suverenitetu jūroje; • kova su terorizmu ir kita priešiška veikla už ES ribų; • kiti bendrosios saugumo ir gynybos politikos uždaviniai, kaip nustatyta ES sutarties 42 ir 43 straipsniuose.

TERMINŲ GLOSARIJUS

<i>BluemassMed</i>	<i>Blue Maritime Surveillance System Med</i> – jūrų priežiūros integravimo bandomasis projektas, prie kurio finansavimo prisideda Europos Komisija
BDIA	ES jūrų sričiai skirta bendra dalijimosi informacija aplinka
BSGP	ES bendroji saugumo ir gynybos politika
EDA	Europos gynybos agentūra
Europolas	Europos teisėsaugos agentūra
EUROSUR	Europos sienų stebėjimo sistema
GMES	Pasaulinė aplinkos ir saugumo stebėsenos sistema – Europos iniciatyva, skirta Žemės stebėjimo pajėgumui Europoje sukurti
MARSUNO	<i>Maritime Surveillance in the Northern European Sea Basins</i> – jūrų priežiūros integravimo bandomasis projektas, prie kurio finansavimo prisideda Komisija
PT MARSUR	Jūrų priežiūros projekto grupė – EDA jūrų priežiūros tinklo projektas
<i>SafeSeaNet</i>	<i>Safe Sea Network</i> – Europos valstybių narių jūrų transporto institucijų keitimosi laivybos duomenimis platforma
SOLAS	Tarptautinė konvencija dėl žmogaus gyvybės apsaugos jūroje
TPG	Techninė patariamoji grupė, kurią sudaro visų atitinkamų su jūrų priežiūra susijusių vartotojų bendrijų atstovai. TPG, kuriai vadovauja Europos Komisija, techninėmis priemonėmis prisideda prie veiksmų plano, kuriuo siekiama sukurti BDIA, projekto rengimo
LSS	Žuvininkystės sektoriaus palydovinė laivų stebėjimo sistema
Specialioji ekspertų grupė (angl. <i>Wise Pen</i>)	– penkių admirolų grupė, EDA valdančiajai tarybai parengusi ataskaitą „Jūrų priežiūra remiant BSGP“ („ <i>Maritime surveillance in support of CSDP</i> “)